

Uchwała nr IX/133/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 16 grudnia 2025 r.

w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ścinawa na lata 2026-2045 przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej na 2026 rok

Na podstawie art. 13 pkt 12 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 230 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Tomasz Miśkiewicz — przewodniczący,
- 2) Małgorzata Rybińska — członek,
- 3) Maciej Gardas — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ścinawa na lata 2026-2045 przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej na 2026 rok.

Uzasadnienie

Na mocy art. 230 ust. 2 i art. 238 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), zwanej dalej „u.f.p.”, zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójt, burmistrz, prezydent miasta) jest zobowiązany do przedłożenia radzie oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania, projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany wraz z projektem uchwały budżetowej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Zgodnie z art. 230 ust. 3 u.f.p. regionalna izba obrachunkowa wydaje opinię o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Skład Orzekający, oceniając przekazany w dniu 17 listopada 2025 r. w formie dokumentu elektronicznego, projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ścinawa, stwierdził, co następuje:

1. Projekt wieloletniej prognozy finansowej (WPF) opracowano na lata 2026-2045. Integralną częścią prognozy finansowej jest prognoza długu, która została opracowana dla całego okresu jej spłaty.

2. Prognozowane na 2026 rok dochody i wydatki oraz przychody i rozchody budżetu są zgodne z kwotami ujętymi w projekcie uchwały budżetowej na rok 2026.

3. Na 2026 rok zaplanowano budżet deficytowy oraz przychody zwiększające dług. W kolejnych latach dług będzie się zmniejszał. Na lata następne prognozowane są budżety nadwyżkowe – nadwyżki budżetowe w wysokości równej rozchodom.

4. Według projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, w 2026 roku planowane są nowe zobowiązania zaliczane do długu publicznego w wysokości 11.000.000,00 zł.

5. W 2026 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., wyniesie 11,27%, natomiast indywidualny wskaźnik zdolności spłaty zadłużenia Gminy 19,20%. Również w kolejnych latach objętych prognozą (2027–2045) wyliczona w oparciu o prognozowane w projekcie uchwały wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., zostanie zachowana. Podkreślenia wymaga, że w latach 2026-2039, z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 u.f.p. zaplanowane zostały wyłączenia zobowiązań (rozchodów) oraz wydatków bieżących na obsługę zobowiązań, o których mowa w art. 243 ust. 3a u.f.p.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że z przedłożonego wraz z projektem uchwały budżetowej, projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że zaciągnięcie zobowiązania wysokości 11.000.000,00 zł, z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu w wysokości 7.667.230,00 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w wysokości 3.332.770,00 zł spowoduje wzrost zadłużenia Gminy

(104.310.060,50 zł) o 7,93% - do przewidywanego stanu na koniec 2025 r. (96.642.830,50 zł). Relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego w 2025 r. wyniesie 160,78%. Podkreślenia wymaga, że przy tak dużym stopniu zadłużenia Gminy, spłata nowo zaciąganego długu odraczana jest na lata 2043-2045, przy pełnych kosztach jego obsługi, do poniesienia w latach 2026-2045.

W okresie spłaty długu istotny wpływ na kształtowanie się dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia Gminy, o którym mowa w art. 243 u.f.p., będzie miała realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w prognozowanych w projekcie uchwały wielkościach. Założono, że w latach 2027-2045, osiągnęte będą nadwyżki operacyjne w wysokości od 2,7 mln zł w roku 2028 do 13,3 mln zł w 2045 r., przy planowanym deficycie bieżącym w 2026 r. w wysokości (-) 227.550,00 zł. Wskazać również należy, że ww. wskaźnik obliczony przy uwzględnieniu przewidywanego wykonania budżetu na 2025 jest niższy od obliczonego przy uwzględnieniu wartości planowanych na koniec III kwartału 2025 r. Należy przy tym również zauważyć prognozowaną w 2027 r. i latach 2029-2031 dynamikę zmian dochodów i wydatków bieżących, tj. wielkości kształtujących wynik bieżący budżetu. W 2027 r. założono wzrost dochodów bieżących o 8,33% w stosunku do roku poprzedniego, przy zakładanym dla tego roku wzroście wydatków o 0,09%. W latach 2029-2031 założono wzrost dochodów bieżących odpowiednio o 4,50%, 3,05% i 3,43% w stosunku do roku poprzedniego, przy wzroście wydatków bieżących w tych latach odpowiednio o 1,76%, 2,81% i 2,20%. Przy planowanym wzroście dochodów bieżących w latach 2032-2040 o 2,50% do roku poprzedniego - wzrost wydatków bieżących w tych latach planuje się od 1,91% (w 2040 r.) do 2,11% (w 2033 r.). Powyższe w sposób istotny kształtuje wzrost nadwyżki bieżącej w prognozowanym okresie.

Dodatkowego wskazania wymaga, że w projekcie wieloletniej prognozy, w okresie 2026-2028, w każdym roku prognozowane są dochody z tytułu sprzedaży majątku w wysokości odpowiednio: 3.480.835,97 zł w 2026 r., 2.000.000,00 zł w 2027 r. i 1.566.286,00 zł w 2028 r. Z realizacji budżetu za III kw. 2025 r. wynika, iż dochody ze sprzedaży majątku zostały zrealizowane w wysokości zaledwie 108.341,30 zł, tj. 4,1%, a w latach 2022-2024 w kolejności w kwotach: 547.572,60 zł, 817.239,58 zł i 557.140,11 zł. Nieuzyskanie dochodów z tytułu sprzedaży majątku w planowanej wysokości spowoduje obniżenie zakładanych środków (w latach 2027-2028 nadwyżek budżetu), przeznaczonych na przypadające spłaty rat pożyczek i wykup obligacji. W przypadku nieuzyskania ww. dochodów w planowanej wysokości konieczne będzie zatem ograniczenie planowanych wydatków budżetowych lub zapewnienie innych źródeł finansowania spłaty zobowiązań.

Skład Orzekający zauważa, że przestrzeganie limitów określonych w ustawie o finansach publicznych nie chroni przed utratą płynności finansowej, w tym względzie należy mieć na uwadze nie tylko ograniczenia prawne zaciągania długu, ale także brać pod uwagę ograniczenia ekonomiczne. Ryzyko związane z wielkością długu może stanowić zagrożenie w utrzymaniu zadłużenia na bezpiecznym poziomie ze wszystkimi negatywnymi konsekwencjami, w szczególności utraty zdolności do terminowej obsługi długu, a także wpłynąć na prawidłowość funkcjonowania Gminy oraz realizację ustawowych zadań. Organy Gminy winny zatem uwzględnić wszystkie możliwe zagrożenia w realizacji prognozowanych wielkości budżetu.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że o możliwości utrzymania relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie WPF zdecyduje realizacja wielkości budżetowych na prognozowanym poziomie, a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) oraz prawidłowość zastosowanych wyłączeń ustawowych. Wskazuje się zatem na konieczność monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji.

Wydając opinię Skład Orzekający ocenił przedłożony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na podstawie kryterium zgodności z prawem. Równocześnie wskazuje, że organy jednostki samorządu terytorialnego ponoszą odpowiedzialność za sytuację finansową jednostki, a w szczególności za celowość i realność planowanych dochodów i wydatków oraz za zaciągnięcie i spłatę zobowiązań.

Biorąc powyższe pod uwagę, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił jak w sentencji.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 230 ust. 3 w związku z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Tomasz Miśkiewicz